

ДИДАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ.

План

1. Основні категорії дидактики професійної педагогіки.
2. Закони та закономірності дидактики професійної педагогіки.
3. Принципи навчання.
4. Дидактичні системи.

**СТУДЕНТА НЕМОЖЛИВО НАВЧИТИ, ЯКЩО ВІН НЕ ЗАХОЧЕ
НАВЧИТИСЯ САМ**

1. Основні категорії дидактики професійної педагогіки.

Дидактика професійної педагогіки – галузь педагогічних знань, розділ професійної педагогіки, який вивчає закономірності та принципи навчання, досліджує проблеми змісту, методів, форм і технологій професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах ЗВО.

Об'єктом дидактики професійної педагогіки є освітній процес у закладах вищої професійної освіти.

Предметом дидактики професійної педагогіки є визначення мети і завдань навчання у ЗВО, окреслення змісту освіти, виявлення закономірностей процесу навчання, обґрунтування принципів і правил навчання, розробка форм, методів і прийомів навчання у ЗВО, визначення матеріальних засобів навчання у вищій школі.

Вольфганг Ратке – сформулював загальні принципи навчання у такому форматі:

- навчання має проводитися відповідно до ходу природи;
- навчання має бути послідовним, не можна одночасно вивчати різні речі (цей принцип особливо актуальний для нинішньої вищої школи);
- навчання треба обов'язково проводити **рідною мовою**;
- у навчанні слід постійно застосовувати повторення;
- навчання повинно здійснюватися без примусу;
- заучувати слід лише те, що вже зрозуміло;
- у навчанні треба йти від часткового до загального, від відомого до невідомого;
- у ході навчання завжди треба спиратися на індукцію і досвід.

Ян Амос Коменський:

- автор ідеї загальної освіти для усіх прошарків населення,
- в основі його «Великої Дидактики» лежить сенсуалістична теорія пізнання,
- він першим піднявся до усвідомлення особливих законів у навчанні та вихованні, науково обґрунтував **класно-урочну**, **ступеневу систему навчання** й виховання тощо.

Функції дидактики:

нормативно-прикладна, конструктивно-технічна,
науково-теоретична

**Основні категорії дидактики = НАВЧАННЯ+ВИКЛАДАННЯ+УЧІННЯ
ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ = система знань + система умінь та навичок +
мотиви навчання + управління власною освітньою діяльністю + власний
емоційний інтелект**

2. Закони та закономірності дидактики професійної педагогіки.

Закони дидактики професійної освіти:

- закон соціальної зумовленості цілей, змісту та методів навчання.
- закон розвивального й виховного впливу навчання.
- закон зумовленості результатів навчання характером діяльності та спілкування.
- закон цілісності та єдності педагогічного процесу.
- закон взаємозв'язку та єдності теорії і практики в навчанні.
- закон взаємозв'язку та взаємозумовленості індивідуальної, групової та колективної навчальної діяльності.

Закономірності дидактики професійної педагогіки:

Загальні:

1. Закономірність цілей навчання.
2. Закономірність мотивації навчання.
3. Закономірність змісту навчання.
4. Закономірність методів навчання.
5. Закономірність управління навчанням.
6. Закономірність результату навчання.

Дидактичні (конкретні):

1. Результати навчання прямопропорційні усвідомленню цілей навчання.
2. Результати навчання прямопропорційні значимості для студентів змісту, який засвоюється.
3. Результати навчання залежать від способу включення студентів в освітню діяльність.
4. Продуктивність засвоєння обсягу знань, умінь обернено пропорційна кількості матеріалу, що вивчається, чи обсягу дій, що вимагаються.
5. Продуктивність засвоєння обсягу знань, умінь обернено пропорційна складності й складності виучуваного матеріалу, формуючих дій.
6. Результати навчання залежать від методів, які застосовуються.
7. Результати навчання залежать від засобів, які застосовуються. Навчання шляхом «діяння» в 6—7 разів продуктивніше, ніж шляхом «слухання».

Закономірності процесу навчання є :

- зовнішні та внутрішні;
- об'єктивні та суб'єктивні.

3. Принципи навчання.

Принципи дидактики:

- забезпечення єдності в науковій та освітній діяльності студентів;
- професійної спрямованості;
- професійної мобільності;
- проблемності;
- емоційності та мажорності всього процесу навчання;
- урахування вікових, соціально-етичних та індивідуальних особливостей студентів.

Загальні принципи дидактики професійної педагогіки:

- розвивального і виховного навчання
- фундаментальності освіти та її професійної спрямованості
- соціокультурної відповідності
- зв'язку теорії з практикою
- науковості
- органічної єдності теоретичної та практичної підготовки студентів
- систематичності й послідовності
- свідомості й активності

- доступності
- міцності
- позитивної мотивації та сприятливого емоційного клімату навчання
- поєднання індивідуальних і колективних форм навчання
- урахування особистих можливостей кожного студента
- активності й творчої самостійності студентів та їхньої відповідальності за результати навчально-пізнавальної діяльності

4. Дидактичні системи.

Види дидактичних систем навчання:

- **традиційна** (класно-урочна, концепція навчання бідноти, вільне виховання тощо);
- **педоцентристська**
- **сучасні** (проблемне навчання, програмоване, розвиваюче, особисто-зорієнтоване, педагогіка співробітництва, гуманістична педагогіка тощо)